

ANALĪTISKAIS PĀRSKATS
par Iekšlietu ministrijas un Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu
disciplināro praksi 2025. gadā

Pamatojoties uz Iekšlietu ministrijas (turpmāk – IeM) 2017. gada 3. augusta iekšējo noteikumu Nr.1-10/25 “Disciplinārās prakses datu apstrādes kārtība” 27.punktā noteikto, saskaņā ar IeM un tās padotībā esošo iestāžu (Valsts policija, Valsts robežsardze, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, Iekšējās drošības birojs, Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde, Nodrošinājuma valsts aģentūra, IeM Informācijas centrs un Iekšlietu ministrijas veselības un sporta centrs) 2025. gada disciplinārās prakses pārskatos iekļautajiem datiem IeM Personāla vadības un administratīvā departamenta Personāla vadības nodaļa ir sagatavojusi iekšlietu resora disciplinārās prakses pārskatus:

- Disciplinārās prakses pārskats par Iekšlietu ministrijas un Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu nodarbinātajiem 2025. gadā piešķirtajiem apbalvojumiem un piemērotajiem disciplinārsodiem;
- Disciplinārās prakses pārskats par Iekšlietu ministrijā un Iekšlietu ministrijas padotībā esošajās iestādēs 2025. gadā pieņemtajiem lēmumiem par disciplinārlietas ierosināšanu, disciplinārlietas izbeigšanu un disciplinārsoda piemērošanu un lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu apstrīdēšanu un pārsūdzēšanu;
- Disciplinārās prakses pārskats par 2025. gadā konstatētajiem Iekšlietu ministrijas un Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu nodarbināto disciplinārpārkāpumiem.

Analizējot minēto disciplinārās prakses pārskatu datus salīdzinājumā ar iepriekšējā pārskata perioda (2024. gads) attiecīgajiem datiem, konstatēti šādi būtiski **iekšlietu resora 2025. gada disciplināro praksi** (disciplinārās uzraudzības jomu) **raksturojoši fakti:**

- **Pārskata periodā konstatēts, ka nodarbinātie kopumā izdarījuši 780 disciplinārpārkāpumus, kas ir par 4,5% mazāk nekā 2024. gadā (817 disciplinārpārkāpumi), kad savukārt konstatēto disciplinārpārkāpumu skaits attiecībā pret 2023. gadu (772 disciplinārpārkāpumi) bija par 5,8% lielāks.**
- **Pārsvarā gadījumu (91,3%) izdarītie disciplinārpārkāpumi bijuši saistīti ar dienesta (amata, darba) pienākumu pildīšanu, kas ir līdzīgi kā 2024. gadā (91,6%). Pārējos gadījumos disciplinārpārkāpumi izdarīti, nepildot dienesta (amata, darba) pienākumus.**

- **Konstatēts, ka 2,4% gadījumu nodarbinātie disciplinārpārkāpumus izdarījuši, atrodoties apreibinošo vielu iespaidā** (19 disciplinārpārkāpumi), kas ir **nedaudz vairāk nekā 2024. gadā**, kad šādi disciplinārpārkāpumi tika konstatēti 1,8% gadījumu (15 disciplinārpārkāpumi).

No apreibinošo vielu iespaidā izdarītajiem disciplinārpārkāpumiem 7 gadījumos tie ir izdarīti, pildot dienesta (amata, darba) pienākumus, kas pārsniedz 2024. gada rādītājus, kad šādi disciplinārpārkāpumi tika konstatēti 3 gadījumos.

- **Izdarīto disciplinārpārkāpumu raksturīgākie izpausmes veidi¹ ir:**
- ***dienesta (amata, darba) pienākumu nepienācīga pildīšana*** – 66,9% gadījumu (522 disciplinārpārkāpumi) no kopējā konstatēto disciplinārpārkāpumu skaita, kas ir **nedaudz** (par 2,6 procentpunktiem) **vairāk nekā 2024. gadā** (64,3%);
 - ***profesionālās ētikas principu un uzvedības noteikumu neievērošana*** – 25,5% gadījumu (199 disciplinārpārkāpumi) no kopējā konstatēto disciplinārpārkāpumu skaita, kas ir **par 9,3 procentpunktiem vairāk nekā 2024. gadā** (16,2%). Šādi disciplinārpārkāpumi pārsvarā gadījumu (75,4%) izdarīti, pildot dienesta (amata, darba) pienākumus, kas ir par 14,8 procentpunktiem vairāk nekā 2024. gadā (60,6%);
 - ***dienesta informācijas nesēja vai citas materiālās vērtības nozaudēšana vai bojāšana*** – 6,3% gadījumu (49 disciplinārpārkāpumi) no kopējā konstatēto disciplinārpārkāpumu skaita, kas ir **nedaudz vairāk** (par 2,3 procentpunktiem) **nekā 2024. gadā** (4%);
 - ***dienesta (amata, darba) pienākumu nepamatota nepildīšana*** – 4,4% gadījumu (34 disciplinārpārkāpumi) no kopējā konstatēto disciplinārpārkāpumu skaita, kas ir **nedaudz vairāk** (par 0,5 procentpunktiem) **nekā 2024. gadā** (3,9%);
 - ***atrašanās interešu konflikta situācijā*** – 2,8% gadījumu (22 disciplinārpārkāpumi) no kopējā konstatēto disciplinārpārkāpumu skaita, kas ir **nedaudz mazāk** (par 0,9 procentpunktiem) **nekā 2024. gadā** (3,7%);
 - ***dienesta (amata, darba) pilnvaru pārsniegšana*** – 1,4% gadījumu (11 disciplinārpārkāpumi) no kopējā konstatēto disciplinārpārkāpumu skaita, kas ir **nedaudz mazāk** (par 0,3 procentpunktiem) **nekā 2024. gadā** (1,7%);
 - ***ierobežotas pieejamības vai klasificētas informācijas nepamatota izpaušana*** – 0,4% gadījumu (3 disciplinārpārkāpumi) no kopējā konstatēto disciplinārpārkāpumu skaita, kas ir **nedaudz mazāk** (par 0,2 procentpunktiem) **nekā 2024. gadā** (0,6%);

¹ Vienam disciplinārpārkāpumam iespējami vairāki izpausmes veidi

- *normatīvo aktu, kas reglamentē rīcību ar dienesta šaujamieročiem, prasību pārkāpšana* – 0,3% gadījumu (2 disciplinārpārkāpumi) no kopējā konstatēto disciplinārpārkāpumu skaita, kas ir **nedaudz vairāk** (par 0,2 procentpunktiem) **nekā 2024. gadā** (0,1%);
 - *dienesta (amata, darba) stāvokļa izmantošana mantkārīgos nolūkos* – 0,1% gadījumu (1 disciplinārpārkāpums) no kopējā konstatēto disciplinārpārkāpumu skaita (2024. gadā šādi disciplinārpārkāpumi netika konstatēti).
- Saņemot informāciju par nodarbinātā iespējamu disciplinārpārkāpuma izdarīšanu, lai konstatētu, vai disciplinārpārkāpums ir izdarīts, pārskata periodā **183 gadījumos pieņemts lēmums par disciplinārlietas ierosināšanu – par 13,7% mazāk nekā 2024. gadā** (212 lēmumi). Citos gadījumos disciplinārpārkāpuma konstatēšana un lēmuma par disciplinārsoda piemērošanu veikta saīsinātā procesa ietvaros², tas ir, neierosinot disciplinārlietu, vai atbilstoši darba tiesiskajās attiecībās noteiktajai disciplinārsodu piemērošanas kārtībai³, tādējādi ekonomējot iestāžu administratīvos resursus.
- Pārskata periodā **53 gadījumos pieņemts lēmums par disciplinārlietas izbeigšanu**⁴ – **par 10,2% mazāk nekā 2024. gadā** (59 lēmumi), kas attiecībā pret pārskata periodā pieņemto lēmumu par disciplinārlietas ierosināšanu skaitu sastāda 29% un ir **par 1,2 procentpunktiem vairāk nekā 2024. gadā** (27,8%). Lēmumi par disciplinārlietas izbeigšanu pieņemti:
- **43,4% gadījumu** (23 lēmumi) – **izsakot aizrādījumu**, jo konstatēts, ka izdarītais disciplinārpārkāpums bijis mazsvarīgs vai nav radījis nelabvēlīgas sekas, kas ir **nedaudz** (par 2,4 procentpunktiem) **mazāk nekā 2024. gadā** (45,8%);
 - **32,1% gadījumu** (17 lēmumi) – saistībā ar to, ka **dienesta (darba) attiecības ar disciplinārpārkāpumu izdarījušo nodarbināto izbeigtas** pirms disciplinārlietas izskatīšanas pabeigšanas, kas ir **par 16,8 procentpunktiem vairāk nekā 2024. gadā** (15,3%);
 - **17% gadījumu** (9 lēmumi) – saistībā ar to, ka **nav konstatēts disciplinārpārkāpuma sastāvs**, kas ir **par 15,2 procentpunktiem mazāk nekā 2024. gadā** (32,2%);
 - **5,7% gadījumu** (3 lēmumi) – saistībā ar to, ka **iestājies disciplināratbildības noilgums** (2024. gadā šādi gadījumi netika konstatēti);

² Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm disciplināratbildības likuma 22.¹ pants.

³ Darba likuma 90. pants.

⁴ Daļa no šiem lēmumiem pieņemti disciplinārlietās, kas ierosinātas iepriekšējā pārskata periodā.

- **1,9% gadījumu** (1 lēmums) – saistībā ar **citu apstākli**, kas ir **par 4,9 procentpunktiem mazāk** nekā 2024. gadā (6,8%).
- **Par disciplinārpārkāpuma izdarīšanu:**
 - **482 gadījumos izteikts aizrādījums** (459 gadījumos – neierosinot disciplinārlietu un 23 gadījumos – izbeidzot disciplinārlietu) – **par 9,2% mazāk nekā 2024. gadā** (531 gadījums), kas no kopējā konstatēto disciplinārpārkāpumu skaita sastāda 61,8% un ir **par 3,2 procentpunktiem mazāk nekā 2024. gadā** (65%);
 - **242 gadījumos piemērots disciplinārsods⁵** – **par 8% mazāk nekā 2024. gadā** (263 gadījumi), kas no kopējā konstatēto disciplinārpārkāpumu skaita sastāda 31% un ir **par 1,2 procentpunktiem mazāk nekā 2024. gadā** (32,2%);
 - **21 gadījumā disciplinārās ietekmēšanas līdzeklis nav piemērots** – **par 61,5% vairāk nekā 2024. gadā** (13 gadījumi), kas no kopējā konstatēto disciplinārpārkāpumu skaita sastāda 2,7% un ir **par 1,1 procentpunktu vairāk nekā 2024. gadā** (1,6%).
- **Disciplinārsodi piemēroti:**
 - **224 gadījumos amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm** (132 – virsniekiem un 92 – instruktoriem) – **par 10,8% mazāk nekā 2024. gadā** (251 gadījums: 130 – instruktoriem un 121 – virsniekiem);
 - **18 gadījumos darbiniekiem, ar kuriem noslēgts darba līgums** – **par 50% vairāk nekā 2024. gadā** (12 gadījumi);
 - valsts civildienesta ierēdņiem disciplinārsodi 2025. un 2024. gadā nav piemēroti.
- **No piemērotajiem disciplinārsodiem:**
 - **154 gadījumos piemērots disciplinārsods “piezīme”** – **par 19,8% mazāk nekā 2024. gadā** (192 gadījumi), kas no kopējā piemēroto disciplinārsodu skaita sastāda 63,6% un ir **par 9,4 procentpunktiem mazāk nekā 2024. gadā** (73%);
 - **53 gadījumos piemērots disciplinārsods “rājiens”** – **par 1,9% mazāk nekā 2024. gadā** (54 gadījumi), kas no kopējā piemēroto disciplinārsodu skaita sastāda 21,9% un ir **par 1,4 procentpunktiem vairāk nekā 2024. gadā** (20,5%);
 - **15 gadījumos piemērots disciplinārsods “mēneša amatalgas samazināšana”** (2024. gadā – 7 gadījumi), kas no kopējā piemēroto disciplinārsodu skaita sastāda 6,2% un ir **par 3,5 procentpunktiem vairāk nekā 2024. gadā** (2,7%);

⁵ 36 gadījumos disciplinārsods piemērots par vairāku disciplinārpārkāpumu izdarīšanu pēc disciplinārpārkāpumu kopības.

- **13 gadījumos** piemērots disciplinārsods “*atvaļināšana (atbrīvošana) no dienesta (darba, amata) vai darba devēja uzteikums*” (2024. gadā – 6 gadījumi), kas no kopējā piemēroto disciplinārsodu skaita sastāda 5,4% un ir **par 3,1 procentpunktu vairāk nekā 2024. gadā** (2,3%);
 - **5 gadījumos** piemērots disciplinārsods “*pazemināšana dienesta pakāpē par vienu pakāpi*” (2024. gadā – 1 gadījums), kas no kopējā piemēroto disciplinārsodu skaita sastāda 2,1% un ir **par 1,7 procentpunktiem vairāk nekā 2024. gadā** (0,4%);
 - **2 gadījumos** piemērots disciplinārsods “*pazemināšana amatā*” (2024. gadā – 3 gadījumi), kas no kopējā piemēroto disciplinārsodu skaita sastāda 0,8% un ir **par 0,3 procentpunktiem mazāk nekā 2024. gadā** (1,1%).
- **Augstākā iestādē apstrīdēti 24 lēmumi par disciplinārsoda piemērošanu**, kas ir **par 14,3% vairāk nekā 2024. gadā** (21 lēmums). No šiem lēmumiem **IeM padotībā esošajās iestādēs apstrīdēti 15 lēmumi** (2024. gadā – 9 lēmumi), bet **IeM apstrīdēti 9 lēmumi** (2024. gadā – 12 lēmumi).
- **Augstākā iestādē izskatīti 25 apstrīdētie lēmumi par disciplinārsoda piemērošanu** (IeM padotībā esošajās iestādēs – 13 lēmumi, IeM – 12 lēmumi), t.sk., 8 lēmumi, kuri tika apstrīdēti 2024. gadā, kas ir **par 31,6% vairāk nekā 2024. gadā** (19 lēmumi). **Apstrīdēto lēmumu izskatīšanas rezultātā:**
- **19 gadījumos lēmums atstāts negrozīts** (2024. gadā – 11 gadījumi);
 - **3 gadījumos izdots satura ziņā citāds lēmums** (2024. gadā – 1 gadījums)
 - **3 gadījumos lēmums atcelts** (2024. gadā – 7 gadījumi).
- **Tiesā pārsūdzēti 14 lēmumi par disciplinārsoda piemērošanu** (10 IeM lēmumi un 4 IeM padotībā esošo iestāžu lēmumi), kas ir ievērojami **vairāk nekā 2024. gadā** (3 IeM lēmumi un 2 IeM padotībā esošo iestāžu lēmumi).
- Pārskata periodā saistībā ar pārsūdzētajiem lēmumiem par disciplinārsoda piemērošanu **stājušies spēkā 6 tiesu nolēmumi. Visos gadījumos pārsūdzētais lēmums atstāts negrozīts** (2024. gadā – 4 tiesu nolēmumi; visos gadījumos pārsūdzētais lēmums atstāts negrozīts).
- Pārskata periodā iekšlietu resora **nodarbinātajiem kopumā piešķirts 4721 apbalvojums**, kas ir **par 21% mazāk nekā 2024. gadā** (5979 apbalvojumi).
- **Apbalvojumi piešķirti:**

- 4069 gadījumos amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm – par 24,3% mazāk nekā 2024. gadā (5373 gadījumi);
- 532 gadījumos darbiniekiem, ar kuriem noslēgts darba līgums – par 0,9% mazāk nekā 2024. gadā (537 gadījumi);
- 120 gadījumos valsts civildienesta ierēdņiem – par 73,9% vairāk nekā 2024. gadā (69 gadījumi).

➤ **No piešķirtajiem apbalvojumiem:**

- 1965 gadījumos piešķirts apbalvojums *“goda raksts, atzinības raksts, goda zīme vai krūšu zīme (nozīme)”* – par 39,8% mazāk nekā 2024. gadā (3266 gadījumi), kas no kopējā piešķirto apbalvojumu skaita sastāda 41,6% un ir par 13 procentpunktiem mazāk nekā 2024. gadā (54,6%);
- 1654 gadījumos piešķirts apbalvojums *“pateicība”* – par 7,2% mazāk nekā 2024. gadā (1782 gadījumi), kas no kopējā piešķirto apbalvojumu skaita sastāda 35% un ir par 5,2 procentpunktiem vairāk nekā 2024. gadā (29,8%);
- 880 gadījumos piešķirts apbalvojums *“papildatvaļinājums līdz 10 kalendāra dienām amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm”* – par 21,9% vairāk nekā 2024. gadā (722 gadījumi), kas no kopējā piešķirto apbalvojumu skaita sastāda 18,6% un ir par 6,5 procentpunktiem vairāk nekā 2024. gadā (12,1%);
- 102 gadījumos piešķirts apbalvojums *“kārtējā speciālā dienesta pakāpe pirms termiņa”* – par 12,1% mazāk nekā 2024. gadā (116 gadījumi), kas no kopējā piešķirto apbalvojumu skaita sastāda 2,2% un ir par 0,3 procentpunktiem vairāk nekā 2024. gadā (1,9%);
- 95 gadījumos piešķirti citu Latvijas Republikas institūciju apbalvojumi – par 69,6% vairāk nekā 2024. gadā (56 gadījumi), kas no kopējā piešķirto apbalvojumu skaita sastāda 2% un ir par 1,1 procentpunktu vairāk nekā 2024. gadā (0,9%);
- 18 gadījumos piešķirts apbalvojums *“personīgais šaujamierocis vai aukstais ierocis”* – par 28% mazāk nekā 2024. gadā (25 gadījumi), kas no kopējā piešķirto apbalvojumu skaita sastāda 0,4% un ir tikpat cik 2024. gadā (0,4%);
- 7 gadījumos piešķirti ārvalstu apbalvojumi – par 41,7% mazāk nekā 2024. gadā (12 gadījumi), kas no kopējā piešķirto apbalvojumu skaita sastāda 0,2% un ir tikpat cik 2024. gadā (0,2%).